

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Білокон Марії Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 40, частини четвертої статті 42 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“

м. Київ
31 травня 2018 року
№ 184-1(I)/2018

Справа № 3-207/2018(2401/18)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гультая Михайла Мирославовича – головуючого, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Білокон Марії Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 40, частини четвертої статті 42 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № № 49–51, ст. 376) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М.М. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Білокон М.В. – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 40, частини четвертої статті 42 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV зі змінами (далі – Закон).

Частиною першою статті 40, частиною четвертою статті 42 Закону встановлено порядок визначення заробітної плати для обчислення пенсії та перерахунку пенсії. Як зазначає Білокон М.В., у попередній редакції ці норми надавали „можливість перераховувати пенсію із заробітної плати за періоди страхового стажу, зазначені в частині першій статті 40 цього Закону, із застосуванням показника середньої заробітної плати працівників в середньому на одну застраховану особу в цілому по Україні, з якої сплачено страхові внески та яка відповідно до цього Закону враховується для обчислення пенсії за календарний рік, що передує року перерахунку пенсії“, а в чинній редакції передбачають, що „перерахунок пенсії здійснюється із заробітної плати (доходу), з якої була обчислена пенсія або за періоди страхового стажу, зазначені в частині першій статті 40 Закону“.

На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, положення частини першої статті 40, частини четвертої статті 42 Закону не відповідають частині третій статті 22, статтям 24, 46 Конституції України, оскільки звужують зміст та обсяг існуючих прав і свобод людини. На підтвердження цього до конституційної скарги долучено копії судових рішень, у яких Білокон М.В. була стороною у справі, а саме постанови Фрунзенського районного суду міста Харкова від 24 січня 2017 року, ухвал Харківського

апеляційного адміністративного суду від 21 червня 2017 року та від 14 листопада 2017 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта статті 77).

Автор клопотання не навів аргументів, які свідчили б про порушення судами його прав внаслідок застосування положень частини першої статті 40, частини четвертої статті 42 Закону, та не обґрунтував тверджень щодо невідповідності цих положень Конституції України, а лише зазначив права, які, на його думку, були порушені судами.

З аналізу конституційної скарги вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу висловлює незгоду з рішеннями судів. Вирішення таких питань не належить до повноважень Конституційного Суду України.

Згаданими нормами Закону змінено порядок визначення заробітної плати для обчислення пенсії та перерахунку пенсії.

Конституційний Суд України у Рішенні від 26 грудня 2011 року № 20-рп/2011 зазначив, що одним з визначальних елементів у регулюванні суспільних відносин у соціальній сфері є додержання принципу пропорційності між соціальним захистом громадян та фінансовими

можливостями держави, а також гарантування права кожного на достатній життєвий рівень (абзац сьомий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини); передбачені законами соціально-економічні права не є абсолютними; механізм реалізації цих прав може бути змінений державою, зокрема, через неможливість їх фінансового забезпечення шляхом пропорційного перерозподілу коштів з метою збереження балансу інтересів усього суспільства (абзац десятий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини); зміна механізму нарахування певних видів соціальних виплат та допомоги є конституційно допустимою до тих меж, за якими ставиться під сумнів сама сутність змісту права на соціальний захист (абзац одинадцятий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини).

Отже, Білокон М.В. не дотримала вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону.

Зазначене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Білокон Марії Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 40, частини четвертої статті 42 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

Судді
Конституційного Суду України

Головатий С.П.

Гультай М.М.

Колісник В.П.